

højtærede Minister om, at det var ikke nogle faa unge Mennesker, der søgte at holde igen, men at der Landet over i grundtvigske Kredse har rejst sig en meget stærk Bevægelse for at hindre dette Tilbage-skridt paa det kirkelige Omraade, hindre dette afgjorte Brud med den kirkelige Trihedslinie, som vi har haft her i Landet. Protesten mod de kirkelige Forslag, den højtærede Minister her har ført frem, er ikke mindst kommet frem nede i Sønderjylland, for hvis Skyld vi er inde paa hele denne kirkelige Lovgivning; navnlig er man i Sønderjylland i høj Grad misfornøjet med, at man her søger gennemført en Nyordning, uden at Sønderjyderne faar Tid til virkelig at sætte sig ind i den, og det er jo aldeles uforholdent i Huj og Hast at gennemføre disse kirkelige Lovforslag; som her fore-slaas, af Hensyn til Sønderjyllands Indlemmelse. Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg nævnte to Møder, der var holdt i Sønderjylland, Mødet i Rødding og Mødet i Vedsted. Jeg maa maaske i denne Forbindelse nævne Mødet i Skærbæk, som turde være endnu mere talende end de to Møder, der blev nævnt af det ærede Medlem. Dette Møde i Skærbæk var indvarslet for at protestere, om jeg saa maa sige, mod Protesterne, var indvarslet for at fremkalde en kraftig Tilslutning til de foreliggende Lovforslag, og Mødet resulterede i, at man ikke kunde faa vedtaget nogen som helst Tilslutning. Stemningen paa dette Møde var aabenbart den, at man ønskede, at hele denne Lovgivning skulde udsættes, indtil Sønderjyderne virkelig kunde faa Tid til at sætte sig ind i den. Jeg har set, at man fra anden Side har afholdt et enkelt Møde. Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen har været i Odense for at holde et Møde, som var søgt slaaet stærkt op fra konservativ Side. Men dette Møde blev, som det konservative Blad, der refererede det, sagde, en stor Skuffelse; kun et lille Hundrede Mennesker var til Stede for at høre det ærede Medlems ypperlige Foredrag, men nogen Begejstring for de foreliggende Lovforslag syntes man ikke at kunne fremkalde fra den Side.

Jeg skal derefter gaa over til at omtale nogle ganske faa Ændringsforslag, som stilles alene af de radikale Medlemmer af Udvalget, idet jeg med Hensyn til det Hovedspørgsmaal, der har foreligget, nemlig Spørgsmaalet om Tilmelding til Valglisten eller lige Afgang for alle til Valgret uden nogen Tilmelding, helt kan slutte mig til de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg. Det er vel paa

dette Punkt, man i Sønderjylland er aller-mest misfornøjet med de foreliggende Lovforslag; for dernede har man den lige fulde Valgret, og man begriber ikke, at man kan fratage dem denne Valgret. Jeg begriber heller ikke, hvorledes man kan begrunde, at man ikke nu, da Lejligheden ligger saa klar for Dagen, kan gaa til Gennemførelsen af den almindelige Valgret som en fælles Ordning. Jeg synes ikke, at Flertallets Ordfører (Moltesen) fremførte nogen som helst virkelig Begrundelse for ikke at gøre det. Hvorfor vil man ikke unde alle Valgret? Jeg tror, at Undladelsen heraf vil kunne faa skæbnesvangre Følger for den danske Folkekirke, for det er en Mistillid at vise Folkekirke-medlemmer. Naar man kræver Kirkeskat af dem, og de ønsker at staa i Folkekirken, saa er det en Mistillid at vise dem ikke at ville give dem Valgret, og det vil maaske allerstærkest komme til at mærkes her i Stor-København, i de store Byer i det hele taget. Arbejderne vil føle det som en Mangel paa Tillid, og de Præster, der her arbejder med god Villie paa at vinde den store Arbejderbefolkning, lægger man ved denne Bestemmelse den allerstørste Hindring i Vejen.

Jeg beklager, at man fra Venstres Side kan opretholde denne Modstand mod at give alle Folkekirke-medlemmer fuld lige Valgret, og jeg beklager; at man ikke har kunnet faa et Flertal med til at ændre Forholdet med Hensyn til Besættelsen af Præsteembeder. Jeg staar her som principielt enig med de socialdemokratiske Medlemmer i Udvalget om, at den bedste Ordning af Spørgsmaalet om Besættelsen af Præsteembeder er at gaa til direkte Præstevalg, men stiller sammen med min Meningsfælle i Udvalget, et subsidiært Forslag. Hvis man ikke kan vinde Flertal for det direkte Præstevalg, foreslaar vi, at der, hver Gang et Embede er ledigt, skal vælges et Valgnævn lige saa stort som Menighedsraadet, som saa skal deltage med Menighedsraadet i Indstilling til Præsteembedet. Det er ikke noget nyt, vi fører frem her, det er et Forslag, som den nuværende højtærede Undervisningsminister i 1911 stillede som Kirkeminister, og det vil, tror jeg, hvis det gennemføres, føre til, at Flertallet i Sognet altid vil blive bestemmende med Hensyn til, hvem der skal være Præst i Sognet. Jeg vil, hvis man ikke kan gaa med til direkte Præstevalg, meget anbefale, at man slutter sig til dette vort subsidiære Forslag om Nedsættelse af et Valgnævn.

Ved første Behandling udtalte den højtærede Undervisningsminister, der ligesom